

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ 2022

Α΄ ΦΑΣΗ

ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Ημερομηνία: Τετάρτη 5 Ιανουαρίου 2022

Διάρκεια εξέτασης: 2 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

Α. ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίου Υπέρ Μαντιθέου § 7-8

[7] Ἐμὲ τοίνυν οὐδεὶς ἂν ἀποδείξειεν οὐτ' ἀπενεχθέντα ὑπὸ τῶν φυλάρχων οὔτε παραδοθέντα τοῖς συνδίκοις οὔτε κατάστασιν καταβαλόντα. Καίτοι πᾶσι ῥᾶδιον τοῦτο γνῶναι, ὅτι ἀναγκαῖον ἦν τοῖς φυλάρχοις, εἰ μὴ ἀποδείξειαν τοὺς ἔχοντας τὰς καταστάσεις, αὐτοῖς ζημιοῦσθαι. Ὡστε πολὺ ἂν δικαιότερον ἐκείνοις τοῖς γράμμασιν ἢ τούτοις πιστεύοιτε· ἐκ μὲν γὰρ τούτων ῥᾶδιον ἦν ἐξαλειφθῆναι τῷ βουλομένῳ, ἐν ἐκείνοις δὲ τοὺς ἰππεύσαντας ἀναγκαῖον ἦν ὑπὸ τῶν φυλάρχων ἀπενεχθῆναι.

[8] Ἔτι δέ, ὦ βουλή, εἴπερ ἴππευσα, οὐκ ἂν ἦ ἔξαρνος ὡς δεινόν τι πεπονηκώς, ἀλλ' ἠξίου, ἀποδείξας ὡς οὐδεὶς ὑπ' ἐμοῦ τῶν πολιτῶν κακῶς πέπονθε, δοκιμάζεσθαι. Ὅρῳ δὲ καὶ ὑμᾶς ταύτη τῇ γνώμῃ χρωμένους, καὶ πολλοὺς μὲν τῶν τότε ἰππευσάντων βουλευόντας, πολλοὺς δ' αὐτῶν στρατηγούς καὶ ἰππάρχους κεχειροτονημένους. Ὡστε μηδὲν δι' ἄλλο με ἠγεῖσθε ταύτην ποιεῖσθαι τὴν ἀπολογία, ἢ ὅτι περιφανῶς ἐτόλμησάν μου καταψεύσασθαι. Ἀνάβηθι δέ μοι καὶ μαρτύρησον.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να γράψετε το γράμμα που αντιστοιχεί σε καθεμία από τις παρακάτω περιόδους λόγου και δίπλα σε αυτό τη λέξη «**Σωστό**», αν είναι σωστή, ή τη λέξη «**Λάθος**», αν είναι λανθασμένη, με βάση το αρχαίο κείμενο (μονάδες 5) και να τεκμηριώσετε κάθε απάντησή σας γράφοντας τις **λέξεις/φράσεις** του αρχαίου κειμένου που την επιβεβαιώνουν (μονάδες 5):

1. Ο Μαντίθεος εκφράζει την πεποίθηση ότι κανείς δεν μπορεί να αποδείξει την ενοχή του.
2. Ο Μαντίθεος προτρέπει τους βουλευτές να λάβουν υπόψη τους μόνο τους καταλόγους με τα ονόματα των ιππέων από τους οποίους εισπράχθηκαν τα αντίστοιχα επιδόματα.
3. Ο Μαντίθεος παραδέχεται ότι κάποιοι από τους πολίτες υπέφεραν εξαιτίας του.
4. Ο Μαντίθεος ισχυρίζεται ότι πολλοί από τους βουλευτές εκλέχθηκαν σε αυτό το αξίωμα επειδή δεν είχαν υπηρετήσει στο ιππικό την εποχή των Τριάκοντα.
5. Ο Μαντίθεος καλεί μάρτυρα για να επιβεβαιώσει τον χρόνο επιστροφής του στην Αθήνα.

Μονάδες 10

A2. Ποιο βασικό αποδεικτικό στοιχείο της αθωότητάς του εκθέτει ο Μαντίθεος στην 7^η παράγραφο και με ποια επιχειρήματα το τεκμηριώνει;

Μονάδες 10

A3. Σε ποιο γεγονός αναφέρεται ο Μαντίθεος με τη φράση *εἴπερ ἵππευσα, ... δοκιμάζεσθαι* και ποια είναι η βαθύτερη επιδίωξή του;

Μονάδες 10

A4. Να γράψετε στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε καθεμιά από τις παρακάτω θέσεις, τη λέξη **Σωστό**, αν είναι σωστή, και τη λέξη **Λάθος**, αν είναι λανθασμένη.

1. Η Αθήνα είναι η κοιτίδα της συστηματικής ρητορικής.
2. Ο Πλάτων αρνείται να χαρακτηρίσει επιστήμη ή τέχνη τη ρητορική, αφού δεν έχει καθορισμένο αντικείμενο και αξιόπιστη μέθοδο.
3. Οι συμβουλευτικοί είναι λόγοι πολιτικοί που εκφωνούνταν σε γιορτές.
4. Επιφανέστερος εκπρόσωπος των δικανικών λόγων θεωρείται ο Λυσίας.
5. Η Πίστις είναι το ουσιαστικότερο μέρος του ρητορικού λόγου καθώς περιέχει τις άτεχνες και έντεχνες αποδείξεις.

Μονάδες 10

A5. Για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του αρχαίου διδαγμένου κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, όπου η συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιείται **με διαφορετική σημασία** από αυτήν που έχει στο κείμενο: *κατάστασιν, γράμμασιν, δοκιμάζεσθαι, ἠγεῖσθε, μαρτύρησον*. Μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε **σε οποιαδήποτε μορφή της (μέρος του λόγου, πτώση, αριθμό, γένος, έγκλιση, χρόνο)**.

Μονάδες 10

A6. ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Άριστοτέλης, Ρητορική 1396b

Ο φιλόσοφος ορίζει τη ρητορική ως τέχνη της πειθούς, ταξινομεί τους τρόπους πειθούς (επίκληση στη λογική, στο συναίσθημα και στο ήθος του ομιλητή) και προσθέτει ότι ο ρήτορας μεταχειρίζεται τους ρητορικούς συλλογισμούς, τα ένθυμματα και τα παραδείγματα.

α) Πόσα είδη ενθυμημάτων υπάρχουν σύμφωνα με το παράλληλο κείμενο και ποια είναι τα χαρακτηριστικά τους;

β) Ποιο είδος ενθυμηματος από τα παραπάνω χρησιμοποιεί ο Μαντίθεος στον λόγο του; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Δύο είδη ενθυμημάτων υπάρχουν: μερικά αποδεικνύουν ότι κατιτί είναι ή δεν είναι, κάποια άλλα ελέγχουν τα δύο αυτά είδη διαφέρουν μεταξύ τους όπως ο έλεγχος και ο συλλογισμός στη διαλεκτική. Στο αποδεικτικό ενθύμημα συνάγεται συμπέρασμα από προτάσεις που το

περιεχόμενό τους είναι κοινής αποδοχής, ενώ στο ελεγκτικό ενθύμημα συνάγεται συμπέρασμα που δεν είναι αποδεκτό από τον αντίπαλο.

Μτφρ. Δ. Λυπουρλής
Μονάδες 10

Γ. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ξενοφών, *Αγησίλαος* §§ 1.23-1.25.8

(έκδ. του Marchant, E.C. Οξφόρδη: Clarendon Press, 1920, ανατ. 1969)

Στο έργο αυτό ο Ξενοφών εγκωμιάζει τον Σπαρτιάτη βασιλιά Αγησίλαο τον Β΄, που βασίλευσε από το 399 έως το 360 π.Χ. Στο συγκεκριμένο απόσπασμα αναφέρεται στην εκστρατεία του στην Μ. Ασία και στην προσπάθειά του να συγκροτήσει ιππικό.

Ἐπεὶ μέντοι ἀνὰ τὰ πεδία οὐδὲ ἐν τῇ Φρυγίᾳ ἐδύνατο στρατεύεσθαι διὰ τὴν Φαρναβάζου ἰπείαν, ἔδοξεν αὐτῷ ἰππικὸν κατασκευαστέον εἶναι, ὡς μὴ δραπετεύοντα πολεμεῖν δέοι αὐτόν. Τοὺς μὲν οὖν πλουσιωτάτους ἐκ πασῶν τῶν ἐκεῖ πόλεων ἵπποτροφεῖν κατέλεξε. Προεῖπε δέ, ὅστις παρέχοιτο ἵππον καὶ ὄπλα καὶ ἄνδρα δόκιμον, ὡς ἐξέσοιτο αὐτῷ μὴ στρατεύεσθαι· καὶ ἐποίησεν οὕτως ἕκαστον προθύμως ταῦτα πράττειν ὥσπερ ἂν τις τὸν ὑπὲρ αὐτοῦ ἀποθανούμενον προθύμως μαστεύοι. Ἔταξε δὲ καὶ πόλεις ἐξ ἧν δέοι τοὺς ἰππέας παρασκευάζειν, νομίζων ἐκ τῶν ἵπποτρόφων πόλεων εὐθύς καὶ φρονηματίας μάλιστα ἂν ἐπὶ τῇ ἰππικῇ γενέσθαι. Καὶ τοῦτ' οὖν ἀγαστῶς ἔδοξε πράξει, ὅτι κατεσκευάστο τὸ ἰππικὸν αὐτῷ καὶ εὐθύς ἐρρωμένον ἦν καὶ ἐνεργόν. Ἐπειδὴ δὲ ἔαρ ὑπέφαινε, συνήγαγε πᾶν τὸ στράτευμα εἰς Ἔφεσον· ἀσκήσαι δὲ καὶ αὐτὸ βουλόμενος ἄθλα προὔθηκε καὶ ταῖς ἵππικαῖς τάξεσιν, ἧτις κράτιστα ἂν ἵππεύοι, καὶ ταῖς ὀπλιτικαῖς, ἧτις ἂν ἄριστα σωμάτων ἔχοι· καὶ πελτασταῖς δὲ καὶ τοξόταις ἄθλα προὔθηκεν, οἵτινες κράτιστοι τὰ προσήκοντα ἔργα φαίνοντο.

ἀνὰ τὰ πεδία: στις πεδιάδες

ἵπποτροφεῖν: εκτρέφω ἄλογα

κατέλεξε: στρατολόγησε

μαστεύοι: αναζητά, ψάχνει να βρει

ἐρρωμένος: ρωμαλέος, εύρωστος, δυνατός

ἀγαστῶς: αξιέπαινα, θαυμαστά

φρονηματίας: με υψηλό φρόνημα, υπερηφάνεια

ἄθλον: βραβείο

ὑπέφαινε: άρχιζε να φαίνεται

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «*Προεῖπε δέ, ... ἦν καὶ ἐνεργόν*».

Μονάδες 10

B2. Με ποιο τρόπο ο Αγησίλαος θα πετύχαινε τη συγκρότηση του δικού του ιππικού, προκειμένου να αντιμετωπίσει το ιππικό του Φαρνάβαζου και να είναι ετοιμοπόλεμος σε όλες τις περιπτώσεις;

Μονάδες 10

B3.α. «καὶ πελτασταῖς δὲ καὶ τοξόταις ἄθλα προύθηκεν, οἵτινες κράτιστοι τὰ προσήκοντα ἔργα φαίνονται.»: Στην παραπάνω περίοδο λόγου να βρείτε όλα τα ουσιαστικά, να δηλώσετε την κλίση στην οποία ανήκουν και να τα μεταφέρετε στην ίδια πτώση, στον άλλο αριθμό.

(μονάδες 4)

B3.β. «ἀσκήσαι δὲ καὶ αὐτὸ βουλόμενος ἄθλα προὔθηκε καὶ ταῖς ἰππικαῖς τάξεσιν, ἧτις κράτιστα ἂν ἰππεύοι, καὶ ταῖς ὀπλιτικάῃς, ἧτις ἂν ἄριστα σωμάτων ἔχοι· καὶ πελτασταῖς δὲ καὶ τοξόταις ἄθλα προύθηκεν, οἵτινες κράτιστοι τὰ προσήκοντα ἔργα φαίνονται.»: Στην παραπάνω περίοδο λόγου να βρείτε όλα τα ρήματα που βρίσκονται στον ενεστώτα και να τα μεταφέρετε στον αντίστοιχο τύπο υποτακτικής του ίδιου χρόνου.

(μονάδες 3)

B3.γ. Να γράψετε τον τύπο που ζητείται για καθέναν από τους παρακάτω τύπους:

ἰππέας: κλητική ενικού αριθμού

τάξεις: δοτική ενικού αριθμού

στράτευμα: δοτική πληθυντικού αριθμού

ἐποίησεν: β' ενικό πρόσωπο προστακτικής στο χρόνο και στη φωνή που βρίσκεται

παρασκευάζειν: απαρέμφατο παρακειμένου στη φωνή που βρίσκεται

στρατεύεσθαι: β' ενικό πρόσωπο οριστικής αορίστου στη φωνή που βρίσκεται

(μονάδες 3)

Μονάδες 10

B4. α. Να προσδιορίσετε την κύρια συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων επιρρηματικών προσδιορισμών του κειμένου:

ἐν τῇ Φρυγίᾳ: είναι ΣΤΟ

διὰ τὴν ἰππείαν: είναι ΣΤΟ

προθύμως: είναι ΣΤΟ

μάλιστα: είναι ΣΤΟ

εἰς Ἔφεσον: είναι ΣΤΟ

κράτιστα: είναι ΣΤΟ

(μονάδες 6)

β. «Προείπε δέ, ὅστις παρέχοιτο ἵππον καὶ ὄπλα καὶ ἄνδρα δόκιμον, ὡς ἐξέσοιτο αὐτῷ μὴ στρατεύεσθαι»: Να χαρακτηρίσετε το είδος της υπογραμμισμένης πρότασης στην παραπάνω περίοδο λόγου (2 μονάδες). Να γράψετε τον τρόπο εισαγωγής, εκφοράς και το συντακτικό της ρόλο (2 μονάδες).

Μονάδες 10

Καλή επιτυχία!